

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH INICJATYWY (bez oceny skutków)

Niniejszy dokument ma na celu poinformowanie opinii publicznej i zainteresowanych stron o pracach Komisji, aby umożliwić im przekazanie informacji zwrotnych i skuteczny udział w konsultacjach.

Zwracamy się do tych grup o przedstawienie opinii na temat przyjętego przez Komisję podejścia do wskazanego problemu i możliwych rozwiązań oraz o przekazanie nam wszelkich istotnych informacji.

TYTUŁ INICJATYWY	Gospodarowanie odpadami – wczesne ostrzeżenie państw UE zagrożonych nieosiągnięciem celów w zakresie recyklingu
WIODĄCA I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG DG ds. Środowiska – Od odpadów do zasobów (B.3)
PRAWDOPODOBNY RODZAJ INICJATYWY	Sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady
ORIENTACYJNY TERMIN	IV kwartał 2022 r.
INFORMACJE DODATKOWE	https://ec.europa.eu/environment/topics/waste-and-recycling_pl

Niniejszy dokument jest przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane tu elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.

A. Kontekst polityczny, określenie problemu i analiza zgodności z zasadą pomocniczości

Kontekst polityczny

W trakcie ostatniego przeglądu [dyrektywy ramowej w sprawie odpadów](#), [dyrektywy w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych](#) oraz [dyrektywy w sprawie składowania odpadów](#) (pakiet dotyczący odpadów z 2018 r.) wprowadzono pojęcie „sprawozdania dotyczącego systemu wczesnego ostrzeżenia”, które ma być przygotowane przez Komisję. Celem tego sprawozdania jest ocena postępów państw członkowskich w osiąganiu celów w zakresie recyklingu odpadów komunalnych i odpadów opakowaniowych oraz celu dotyczącego składowania odpadów na 2035 r. Komisja musi przygotować sprawozdanie co najmniej 3 lata przed upływem terminu realizacji każdego celu.

[Przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska](#) to dwuletni cykl analizy, dialogu i współpracy, w ramach którego publikowane są sprawozdania krajowe i toczą się dyskusje między Komisją, państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami. Przegląd ten zawiera rozdział ogólny dotyczący odpadów, ale ma szerszy zakres i obejmuje wszystkie istotne kwestie i przepisy dotyczące ochrony środowiska w każdym z państw członkowskich.

Problem, któremu ma zaradzić inicjatywa

Już w [planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym na 2020 r.](#) Komisja wskazała, że pomimo wysiłków podejmowanych na szczeblu unijnym i krajowym ilość wytwarzanych odpadów nie zmniejsza się. Opracowywane przez Europejską Agencję Środowiska (EEA) [przeglądy dotyczące wytwarzania odpadów i oddzielenia ich od wzrostu produkcji w Europie](#) pokazują, że UE nie uda się osiągnąć celu, jakim jest ograniczenie wytwarzania odpadów. Dzieje się tak pomimo tego, że w UE jako całości i w wielu poszczególnych jej państwach udaje się osiągnąć względne oddzielenie wytwarzania odpadów od wzrostu gospodarczego. Aby osiągnąć ambitny cel zmniejszenia o połowę ilości niepoddawanych recyklingowi odpadów komunalnych do 2030 r., państwa członkowskie muszą zmniejszyć ilość wytwarzanych odpadów komunalnych i znacznie zwiększyć recykling.

Według [danych Eurostatu](#) w 2019 r. tylko 48 % odpadów komunalnych i 64 % odpadów opakowaniowych poddano recyklingowi, przy czym dane liczbowe różnią się znacznie w poszczególnych państwach

członkowskich – od 10 % do ponad 60 % w przypadku odpadów komunalnych i od około 30 % do ponad 80 % w przypadku odpadów opakowaniowych. Oznacza to, że zasoby ulegają utracie podczas gospodarowania odpadami i nie mogą być ponownie wykorzystywane w dalszych procesach produkcyjnych.

Podstawa działania UE (podstawa prawna i analiza zgodności z zasadą pomocniczości)

Podstawa prawna

Obowiązkiem prawnym Komisji jest składanie w ramach mechanizmu wczesnego ostrzegania sprawozdań na temat wyników państw członkowskich i ich perspektyw na osiągnięcie celów określonych w pakiecie dotyczącym odpadów z 2018 r. Obowiązek ten został uwzględniony w następujących przepisach:

1. art. 11 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy;
2. art. 6 lit. b) dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych;
3. art. 5 lit. b) dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów.

Praktyczna potrzeba działania na poziomie UE

Sprawozdanie dotyczące systemu wczesnego ostrzegania i zawarte w nim zalecenia zawierają wskazówki dla państw członkowskich dotyczące sposobu wdrażania środków, które poprawią ich wydajność w zakresie gospodarowania odpadami, a w szczególności poprawią wskaźniki recyklingu i ograniczą składowanie w całej UE.

B. Co ma osiągnąć inicjatywa i w jaki sposób?

Europejska Agencja Środowiska, wspierana przez Europejskie Centrum Tematyczne ds. odpadów i materiałów w zielonej gospodarce, opracowała metodykę oceny prawdopodobieństwa osiągnięcia przez państwa członkowskie celów na 2025 r. określonych w pakiecie dotyczącym odpadów z 2018 r. Obejmuje to ilościowe i jakościowe kryteria powodzenia i ryzyka (na podstawie danych z 2019 r.). Sprawozdanie dotyczące systemu wczesnego ostrzegania jest mechanizmem ostrzegania mającym alarmować państwa członkowskie.

Sprawozdanie dotyczące systemu wczesnego ostrzegania odnosi się w szczególności do odpadów komunalnych i odpadów opakowaniowych. Zapewni ono bardziej szczegółową ocenę polityki dotyczącej odpadów w państwach członkowskich niż rozdział dotyczący odpadów w przeglądzie wdrażania polityki ochrony środowiska. Zostaną w nim wskazane państwa członkowskie, w których istnieje ryzyko nieosiągnięcia celów dotyczących recyklingu na 2025 r., i zawarte zalecenia, w jaki sposób poprawić wyniki w zakresie recyklingu i osiągnąć te cele, w tym poprzez wymianę najlepszych praktyk. Sprawozdanie dotyczące systemu wczesnego ostrzegania skoncentruje się na krajowych danych i politykach, które mają bezpośredni wpływ na osiągnięcie celów w zakresie recyklingu i składowania odpadów.

Wspomniane sprawozdanie zostanie uzupełnione o specjalny załącznik dla każdego państwa członkowskiego uznanego za zagrożone nieosiągnięciem celów na 2025 r., w którym zawarte zostaną zalecenia dla poszczególnych państw członkowskich.

Prawdopodobne skutki

W ramach tej inicjatywy nie proponuje się żadnych nowych celów politycznych. Wspiera ona państwa członkowskie w osiąganiu istniejących celów i wartości docelowych określonych w pakiecie dotyczącym odpadów z 2018 r. W związku z tym niniejsza inicjatywa nie wywrze żadnego wpływu na zainteresowane strony, który nie zostałby już oceniony w ramach przygotowań do wniosku w 2018 r.

Monitorowanie w przyszłości

Nie przewiduje się dodatkowego monitorowania.

C. Lepsze stanowienie prawa

Ocena skutków

Ocena skutków nie zostanie przeprowadzona, ponieważ inicjatywa ta nie jest wnioskiem ustawodawczym i nie zaproponowano żadnych nowych celów ani wariantów strategicznych.

Strategia konsultacji

Aby określić status systemów gospodarowania odpadami w państwach członkowskich, Komisja zleciła przeprowadzenie badania. Obejmuje ono zadanie skontaktowania się z zainteresowanymi stronami

posiadającymi szczególną wiedzę fachową i doświadczenie (np. przedsiębiorstwami i stowarzyszeniami) oraz organami krajowymi i lokalnymi zajmującymi się gospodarowaniem odpadami. Konsultacje skoncentrują się na obecnych praktykach gospodarowania odpadami i możliwych barierach utrudniających skuteczną segregację u źródła, zbieranie, sortowanie i recykling odpadów.

Niniejsze zaproszenie do zgłaszania uwag ma na celu zebranie informacji zwrotnych od opinii publicznej.